

The book cover features a central illustration of a stag's head in shades of blue and teal. The stag's antlers are large and intricate, with several birds perched on them. Numerous other birds are shown in flight against a white background. The text is overlaid on the image. At the top, the author's name 'MAGGIE STIEFVATER' is written in a bold, red, serif font. In the lower right, the title 'HAVRANÍ KRÁL' is written in a white, stylized, gothic-style font, with a small red bird icon above the letter 'A'. At the bottom, the text 'HAVRANÍ CYKLUS IV.' is written in a simple, black, sans-serif font.

MAGGIE
STIEFVATER

HAVRANÍ
KRÁL

HAVRANÍ CYKLUS IV.

HAVRANÍ
KRÁL'

HAVRANÍ CYKLUS:

I.
HAVRANÍ
CHLAPCI

II.
ZLODEJI
SNOV

III.
TRAJA SPÁČI

IV.
HAVRANÍ
KRÁL

MAGGIE
STIEFVATER

HAVRANÍ
KRÁL

HAVRANÍ CYKLUS IV.

slovarť

pre Sarah, ktorá zaujala voľné miesto pri okrúhлом stole

Copyright © 2016 by Maggie Stiefvater.

All rights reserved. Published by arrangement with Scholastic Inc.,
557 Broadway, New York, NY 10012, USA.

Cover illustration reproduced by permission of Scholastic Ltd.

Translation © Gabriela Patkolová 2018

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2018

ISBN 978-80-556-3475-3

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu

Maggie Stiefvater – The Raven Cycle, Book 4: The Raven King,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve Scholastic Inc, New York 2016,

preložila Gabriela Patkolová.

Zodpovedná redaktorka Monika Haburajová

Editorka Dana Brezňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2018.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Cena uvedená na obálke je nezáväzným odporúčaním pre konečných predajcov.

Spať, plávať a snívať, navždy.
– ALGERNON CHARLES SWINBURNE
„A SWIMMERS DREAM“

*Nesmierne ma to poznačilo;
a smer, ktorým sa môj život uberá, naznačuje,
že nie som obyčajný človek.*
– WILLIAM SHAKESPEARE
HENRY IV.

Milovaný, skladateľ vošiel do ohňa.
– ANNE SEXTON
„THE KISS“

PROLÓG

Richard Gansey III. si už ani nespomínal, koľkokrát mu predpovedali, že je predurčený na veľké veci.

Tak bol vychovaný – vznešenosť a cieľavedomosť, zdedené z oboch strán. Otec jeho matky bol diplomat, architekt šťastený; otec jeho otca bol architekt, diplomat štýlu. Matka jeho matky vchovala deti európskych princov; matka jeho otca vybudovala dievčenskú školu z vlastného dedičstva. Ganseyovci boli členmi kráľovských dvorov a spoločníkmi kráľov. A keď nejstvoval palác, do ktorého by mohli byť pozvaní, postavili vlastný.

Bol kráľ.

Do vienka dostal všetky výhody sveta, nesmrteľnosť nebola výnimkou. Najmladšieho z Ganseyovcov kedysi dávno dobodali sršne na smrť. V uchu začul šepot: *„Budeš žiť vďaka Glendowerovi. Na siločiare zomiera niekto, kto by nemal, preto budeš žiť, hoci by si nemal.“*

Zomrel, ale nezostal mŕtvy.

Bol kráľ.

Jeho matka – kráľovná – hodila svoj klobúčik do virgínskeho kongresového ringu. A ako sa dalo čakať, elegantne vystúpala až na vrchol rebríčka. Vpred a hore. Pochyboval vôbec niekto niekedy? Áno, vlastne vždy a stále, lebo Ganseyovci si priazeň nevyžadovali. Často o ňu ani nežiadali. Rozdávali ju iným a mlčky dúfali, že im to oplatia.

Pochybnosti – Ganseyovci neustále pochybovali o všetkom. Odvážne naslepo siahali do hlbín, s neistým osudom, kým ich vieru neodmenila rukoväť meča v dlani.

Až na výnimku. Len pred pár mesiacmi tento konkrétny Gansey siahol do temnej neistoty budúcnosti, načahujúc sa za prisľúbeným mečom, no vytiahol zrkadlo.

Spravodlivosť. Svojím spôsobom mal pocit, že to tak malo byť.

Bol 25. apríl, predvečer Dňa svätého Marka. Pred rokmi si Gansey prečítal knihu *Obrovská záhada: Svetové siločiar* od Rogera Maloryho. Malory v nej nezáživne vysvetľoval, že varovanie na siločiare v predvečer Dňa svätého Marka odhalí duše, ktoré majú do roka zomrieť. Gansey bol dovtedy svedkom všakových zázrakov, ktoré sa udiali v blízkosti siločiar alebo priamo na nich – dievča čítalo knihu v úplnej tme, kým stálo na siločiare; stará žena zdvihla debnu s ovocím iba silou myšlienky; trojica trojičiek narodených na siločiare ronila krvavé slzy a krvácala slanú vodu –, ale nič z toho nikdy nezahrňalo jeho. Nevyžadovalo si jeho. Nevysvetľovalo jeho.

Netušil, prečo bol zachránený.

Ale potreboval to vedieť.

Preto prebdel noc na siločiare, ktorá sa mu stala bludičkou, a drkotal zubami na parkovisku kostola zasväteného Spasiteľovi. Nevidel nič, nepočul nič. Ráno sa na smrť unavený chúlil vedľa svojho Camara a prehrával si audiozáznam z noci.

Z nahrávky sa ozval šepot jeho hlasu: „Gansey.“ Ticho. „Nič viac nie je.“

Konečne. Už nebol iba divák, bol toho súčasťou.

V kútiku duše ihneď tušil, prečo počul svoje meno. Keď ho o hodinu prišli zachrániť kamaráti, už to asi vedel. A asi si to uvedomoval aj vtedy, keď mu jasnovidky z Fox Way 300 vložili tarotové karty. A keď znovu všetko osobne vykladal Rogerovi Malorymu.

Gansey vedel, komu v predvečer Dňa svätého Marka patril hlas na siločiare. Mnoho rokov sa však pokúšal spútať svoj strach a ešte nebol pripravený znovu popustiť jeho opraty.

Nie, kým jedna z jasnovidiiek z Fox Way 300 nezomrela a smrť sa opäť nestala reálnou. Vtedy už viac nedokázal popierať pravdu.

Túto jeseň hordy psov z Loveckého klubu Aglionby zavýjali *preč, preč, preč*.

Bol kráľ.

A toto bol rok, keď mal zomrieť.

JEDEN

V závislosti od toho, kde ste tento príbeh začali, bol o ženách z Fox Way 300.

Príbely sa rozvetvujú všetkými smermi. Kde bolo, tam bolo, žilo jedno dievča, ktorému sa darilo hrať s časom. Trochu sa vráťme v čase. Kde bolo, tam bolo, žila jedna dcéra kráľa, ktorej sa darilo hrať s časom.

Začiatky a konce, kam len oko dovidí.

S neprehliadnuteľnou výnimkou Blue Sargentovej boli všetky ženy z Fox Way 300 jasnovidky. To by mohlo naznačovať, že mali veľa spoločného, ale v skutočnosti ich spájalo asi toľko, čo kapelu, doktorov či zamestnancov pohrebného ústavu. Jasnovidectvo nebolo povahová črta, ale súbor schopností. Presvedčení. Všeobecný súhlas, že čas, podobne ako príbeh, nie je lineárny – je to oceán. Ak sa vám nedarilo nájsť konkrétny okamih, po ktorom ste pátrali, možno ste neplávali dosť ďaleko. A možno ste sa ešte len učili plávať. Rovnako, na čom sa so sebazaprením zhodli všetky ženy z Fox Way 300, mohli existovať okamihy skryté tak hlboko v čase, že mali byť radšej ponechané tvorom v oceáne. Ako tie ryby so zubiskami, čo im visia lampáše z hlavy. Alebo ako Persephone Poldma. Ona však bola mŕtva, takže asi nebola najlepší príklad.

Bol pondelok a ženy z Fox Way 300 sa konečne rozhodli rozanalyzovať neodvratnú skazu Richarda Ganseyho, rozvrat vlastných životov, ako ich poznali doteraz, a to, čo majú tieto

dve veci spoločné; ak vôbec niečo. Jimi okrem toho vykonala očistu čakier za fľašu ostrej zemitej whisky a prahla po spoločnosti, s ktorou by ju dorazila.

Calla vyšla von do sychravého októbrového dňa, aby tabuľku vedľa poštovej schránky otočila na ZATVORENÉ. NAVŠTÍVTE NÁS INOKEDY! Jimi, veľká fanúšička bylinných čarov, medzitým vytiahla niekoľko vankúšikov plnených palinou (posilňovala projekciu duše) a na drevené uhlie nasypala rozmarín (posilňoval pamäť a jasnozrivosť, čo je to isté, len s iným smerovaním). Orla mávala tlejúcou šalviou nad balíčkom tarotových kariet. Maura naplnila čiernu sklenenú vešteckú misu. Gwenllian zažala kruh sviec, stiahla rolety a zlomyseľne si nôtila. Calla sa vrátila do vešteckého salónika s tromi soškami pod pazuchou.

„Smerdí to tu ako v poondiatej talianskej reštaurácii,“ adresovala Jimi, ktorá však ďalej hmkala, rozvievala dym navôkol a vrtela veľkým zadkom.

Calla postavila sošku Oje s bojovným výrazom k svojej stoličke a sošku tancujúcej Ošuny vedľa Maurinej. Stisla tretiu sošku – Jemaju, jorubskú vodnú bohyňu –, ktorá ak nebola položená na stolíku v Callinej izbe, odjakživa stála vedľa Persephone. „Maura, neviem, kam s Jemajou.“

Maura ukázala na Gwenllian a tá jej to opätovala. „Nechcela si to robiť s Adamom, tak ju postav vedľa nej.“

„To nie je pravda,“ ohradila sa Calla. „Povedala som iba to, že je do celej situácie až príliš zainteresovaný.“

Popravde, príliš zainteresovaní boli všetci. Celé mesiace boli príliš zainteresovaní. Takí zainteresovaní, že mali problém rozlíšiť, či tou situáciou neboli oni.

Orla na chvíľku prestala žuť žuvačku a spýtala sa: „Pripravené?“

„Ohmmm-chýba-nám-Blue-ohmmm,“ predniesla pomedzi hmkanie a pohodjovanie Jimi.

Neprítomnosť Blue bola citelná. Ako mocný zosilňovač by sa im teraz hodila, ale minulú noc sa šeptom dohodli, že by bolo kruté diskutovať v jej prítomnosti o Ganseyho osude viac, než je nutné. Budú si musieť vystačiť s Gwenllian, hoci bola iba spolovice taká výkonná a dvakrát taká komplikovaná.

„Neskôr jej povieme, k čomu sme dospeli,“ vyhlásila Maura. „Asi by som mala vytiahnuť Artemusa z komory.“

Artemus: Maurin exmilénec, Bluein biologický otec, Glendowerov poradca, obyvateľ komory vo Fox Way 300. Pred viac ako týždňom bol zachránený z magickej jaskyne a za ten čas sa mu podarilo neprispieť absolútne ničím k ich emočným a intelektuálnym zdrojom. Calla ho považovala za zbabelca bez chrbtovej kosti (oprávnene). Maura ho ľutovala ako nepochopeného (oprávnene). Jimi by sa stavila, že má najdlhší nos, aký kedy na chlapovi videla (oprávnene). A Orla neverila, že zabarikádovanie sa v komore je dostatočná ochrana pred jasnovidkou, ktorá vás nenávidí (oprávnene). Tou jasnovidkou bola Gwenllian, ktorá ho skutočne nenávidela (oprávnene).

Presviedčanie, aby vyliezol z komory, dalo Maure zabráť. A ešte aj keď si sadol k nim za stôl, nevyzeral, že by tam patril. Sčasti preto, že bol muž, a sčasti preto, že bol oveľa vyšší ako všetci ostatní. No najmä preto, že mal temný, večne ustráchaný pohľad, z ktorého sa dalo vyčítať, že videl zo sveta príliš a bolo to naňho priveľa. Jeho úprimný strach bol v absolútnom rozpore s rôznymi stupňami sebavedomia, ktorým oplývali jasnovidky v miestnosti.

Maura s Callou ho poznali aj pred Blueiným narodením a obe vnímali, že to už nie je ten istý muž. Teda, podľa Maury to už nebol *ten* muž. Podľa Cally to už nebol *muž*, aj keď ona o ňom nikdy nemala bohvieakú mienku. Koniec koncov, vyziabnutí chlapi z tajomných lesíkov nikdy neboli jej typ.

Jimi porozlievala whisky.

Orla zatvorila dvere salónika.

Ženy si posadali.

„To je ale partička,“ zamrmlala Calla na úvod (oprávnene).

„Nedá sa zachrániť, však?“ spýtala sa Jimi. Myslela Ganseyho. Mala zarosené oči. Niežeby si Ganseyho natoľko obľúbila, ale bola citlivá osoba a pomyslenie na akéhokoľvek mladého človeka, ktorého skosí smrť v rozkvetení, ju jednoducho rozčítalo.

„Hm,“ vzdychla Maura.

Všetky ženy si vypili. Artemus nie. Nervózne hodil očkom po Gwenllian. Gwenllian, s impozantnou vežou z vlasov, ceruziek a kvetov na hlave, si ho tiež premerala. Jej pohľad by vznietil aj zvyšky alkoholu v jej poháriku.

„Mali by sme to zastaviť?“ skúšala Maura.

Orla, najmladšia a najhlučnejšia v miestnosti, sa mladícky zasmiala. „Ako presne by si ho chcela zastaviť?“

„Povedala som to, nie ho,“ odvrkla Maura povýšene. „Ani by mi nenapadlo namýšľať si, že je v mojej moci zabrániť tomu chlapcovi pokračovať v honbe za vlastným hrobom. No ostatní...“

Calla buchla pohárom o stôl. „Och, ja by som ho zastavila! Ale o to tu nejde. Veci sú už v pohybe.“

(Veci sú už v pohybe: s Maurou spávajúci nájomný vrah na dôchodku; jeho nadprirodzenými artefaktmi posadnutý exzamestnávateľ, spokojne odľukujúci v Bostone; strašidelný tvor pochovaný pod skalami na siločiari; čudesné tvory, vyliezajúce z jaskyne za opustenou farmou; silnejúca siločia- ra; starobylý čarovný les; schopnosť jedného chlapca prebudiť vysnívané veci k životu; jeden mŕtvy chlapec odmietajúci večný odpočinok; jedno dievča zázračne znásobujúce deväťdesiat percent tohto všetkého.)

Ženy sa znovu napili.

„Nemali by prestať chodiť do toho bláznivého lesa?“ spýtala sa Orla.

Cabeswater jej bolo ukradnuté. Raz tam s nimi zašla a priblížila sa mu dosť na to, aby ho cítila. Jej schopnosti najlepšie fungovali cez telefón alebo email, tváre pravdu iba zastierali. Cabeswater nemalo tvár a siločiaru bola fakticky tá najvýkonnejšia telefónna linka na svete. Cítila, ako ju žiada o veci. Nevedela, o čo presne. A nemala pocit, že by išlo nevyhnutne o niečo zlé. No cítila ľarchu a nesmiernosť tých nárokov, váhu sľubov. Takých, čo menia život od základov. Orla bola spokojná so svojím životom, takže si povedala „srdečná vďaka“, narazila si klobúk do tváre a pratala sa odtiaľ.

„Ten les je neškodný,“ ozval sa Artemus.

Všetky ženy sa otočili k nemu.

„Definuj ‚neškodný‘,“ vyzvala ho Maura.

Artemus si zložil veľké ruky do lona a namieril na ne svoj obrovský nos. „Cabeswater ich miluje.“ Pohľadom stále nervózne zabiehal ku Gwenllian, akoby sa obával, že sa na neho vrhne. Gwenllian veľavravne zahasila jednu zo sviec pohárikom. Salónik stmavol o jeden drobný ohník.

„Môžeš to rozviesť?“ dožadovala sa Calla.

Artemus ju ignoroval.

„Starostlivo to zvážime,“ vyhlásila Maura.

Ženy sa znovu napili.

„Zomrie niekto v tejto miestnosti?“ položila otázku Jimi.
„Videli ste na varte ešte niekoho, koho poznáme?“

„Na nikoho z nás sa to nevzťahuje,“ prehodila Maura.

Vartovanie na cintoríne zvyčajne predpovedalo smrť tých, čo sa narodili v meste alebo priamo na ceste duší (či v Ganseyho prípade – *znovu* narodili), pričom všetci za stolom sa sem vlastne prísťahovali.

„Ale na Blue áno,“ pripomenula Orla.

Maura podráždene zhrabla karty a znovu ich rozložila. „To ešte neznamená, že sme v bezpečí. Sú aj horšie osudy ako smrť.“

„Tak ich zamiešajme,“ navrhla Jimi.

Každá zo žien si pritisla svoj balíček kariet k srdcu a vytiahla z neho náhodnú kartu. Na stôl ju položili lícom hore.

Tarot je veľmi osobná záležitosť, takže obrázky odrážali povahu majiteľky. Maurine karty mali tmavé obrysy a jednoduché farby, čím pôsobili apaticky až detinsky. Calline boli bujné a svieže a prekypovali detailmi. Na každej karte v Orlinom balíčku bol párik, čo sa bozkával alebo miloval, či už význam karty súvisel, alebo nesúvisel s bozkávaním a milovaním. Gwenllian si karty vyrobila vlastnoručne, a to tak, že naškriabala temné poblúznené symboly na obyčajné karty. Jimi zostávala verná balíčku s posvätnými mačkami a so sväticami, ktorý našla v lacnom obchode ešte v roku 1992.

Všetky ženy vytiahli päť rôznych verzií veže. Callina veža pravdepodobne najlepšie vystihovala význam karty. Hrad, označený ako STABILITA, zasiahol blesk, ktorý ho podpálil, zatiaľ čo naň útočili hady, vyzerajúce ako užovky. Ženu v okne trafil blesk naplno. Z cimburia padal muž – možno skočil. V každom prípade aj on horel a za ním letel had.

„Takže všetci zomrieme, ak niečo neurobíme,“ skonštatovala Calla.

Gwenllian zanôtila: „*Owynus dei gratia Princeps Waliae*, tralala, *Princeps Waliae*, tralala...“

Artemus zakvílil a chcel vstať. Maura sa mu zľahka dotkla ruky, aby ho upokojila.

„Všetci jedného dňa zomrieme,“ vyhlásila, „tak nerobme paniku.“

Calla pozorovala Artemusa. „Paniku tu robí len jeden.“

Jimi podala fľašu whisky dookola. „Najvyšší čas, aby sme našli riešenie, zlatička. Ako?“

Ženy sa pozreli na temnú vešteckú misu. Nebolo na nej nič pozoruhodné. Kúpili ju za 11 dolárov v jednom z tých obchodíkov, čo predávali mačacie žrádlo, mulčovacíu kôru aj lacnú elektroniku. Ani brusnicový džús, ktorým ju naplnili, nemal

magické schopnosti. Napriek tomu pôsobila rovnako zlovestne ako tekutina v nej. Aj keď odrážala iba tmavý strop, mali ste pocit, že vám chce ukázať oveľa viac.

Veštecká misa bola symbolom možností a nie všetky boli dobré. (Jej odraz dokázal oddeliť dušu od tela a mohli ste skončiť mŕtvi.)

Hoci misu vytiahla Maura, teraz ju odstrčila.

„Čo tak vyložiť celý životný cyklus?“ navrhla Orla a praskla pritom žuvačkovú bublinu.

„Ehm, nie,“ zamietla Calla.

„Pre nás všetkých?“ zamyslela sa Maura, akoby Calla vôbec neprotestovala. „Životný cyklus skupiny?“

Orla prešla rukou nad balíčkami kariet a jej obrovské drevené náramky spokojne zaľukali.

„To sa mi páči,“ vyhlásila Maura.

Calla s Jimi si povzdychli.

Zvyčajne sa pri výklade používala iba časť kariet z balíka, ktorý ich obsahoval sedemdesiatosem. Tri alebo desať. Občas jedna a dve doplňujúce, ak bolo treba niečo vyjasniť. Každá pozícia kládla jednu z otázok: Ako je na tom tvoja myseľ? Čoho sa bojíš? Čo potrebuješ? Karta na danej pozícii bola odpoveďou.

Sedemdesiatosem kariet znamenalo veľa otázok a odpovedí.

Najmä ak to vynásobíte piatimi.

Calla s Jimi si znovu vzdychli, ale pustili sa do miešania, lebo pravdou bolo, že mali veľa otázok a potrebovali veľa odpovedí.

Naraz prestali miešať, zatvorili oči a pridržali si karty pri srdci. Sústredili sa iba jedna na druhú a to, ako sú ich životy prepletené.

Sviece sa chveli. Sochy bohýň vrhali dlhé, následne krátke a znovu dlhé tiene. Gwennlian si hmkala. Po chvíľke aj Jimi.

Jedine Artemus tam sedel so zvrášteným obočím.

Ženy však zahrnuli do vykladania kariet aj jeho. Najskôr splietli rad kariet do pevného kmeňa, šepkajúc si pritom ich pozície a význam. Neskôr rozťahli karty do vetiev, ktoré ukazovali na Artemusa, Jimi a Orлу. Nakoniec ich vyskladali do koreňov, ktoré mierili ku Calle, k Maure a ku Gwenllian. Narážali do seba hlavami, kládli karty jedna cez druhú, smiali sa nad tým zmätkom a lapali po dychu nad výsledkom.

Karty spísali príbeh. O ľuďoch, ktorých zmenili, a ľuďoch, ktorí zmenili ich. Nevyhli sa ani chúlостivým zápletkám: ako sa Maura zamilovala do Artemusa; ako Jimi vyzauškovala Callu; ako Orla potajomky vyžmýkala spoločný účet, aby založila webovú stránku, ktorá si ešte stále na seba nezarobila; ako Blue utiekla z domu a priviedli ju až policajti; ako Persephone zomrela.

Vetva, čo viedla k Artemusovi, bola príkra a zhnitá, zohyzená mečmi a strachom. Jej temnota sa vracala ku kmeňu, kde nadväzovala na zlo, čo práchnivelo v koreni, ktorý patrilo Gwenllian. Všetkým bolo jasné, že ak s tým nič nespravila, práve táto temnota ich zabije. Absolútne však netušili, čo by mali urobiť. Svojím zrakom nikdy neprenikli do miest priamo nad siločiarou a temnota zjavne pramenila odtiaľ.

Riešenie – mnohotvárne, neisté a náročné – sa ponúkalo mimo siločiare. Výsledný efekt bol už jednoznačný.

„Majú spolupracovať?“ neveriacky zamumlala Calla.

„Tak to tu stojí,“ pritakala Maura.

Jimi siahla po fľaši whisky, no tá bola prázdna. „Nemôžeme sa o to postarať my?“

„My sme len ľudia,“ odvetila Maura, „obyčajní ľudia. Oni sú výnimoční. Adam je zviazaný so siločiarou. Ronan ovláda sny. Blue to znásobuje.“

„Zazobanček je len človek,“ prehodila Orla.

„Áno, a má zomrieť.“

Ženy si znovu obzreli vyložené karty.

„Takže ona stále žije?“ začudovala sa Maura a poklepala po karte v jednej z vetiev, na ktorej bola vyobrazená kráľovná mečov.

„Vyzerá to tak,“ zavrčala Calla.

„Takže ona nás opustí?“ spýtala sa Orla a zafukala na inú z kariet, týkajúcu sa iného ona.

„Pravdepodobne,“ vzdychla si Maura.

„A toto? Že ona sa vráti?“ zdôraznila Calla, ukazujúc na tretiu kartu, ktorá sa týkala tretieho ona.

„Zrejme áno,“ vyhrkla Gwenllian. Vyskočila od stola a s rukami nad hlavou sa začala točiť dookola.

Nikto už neobsedel.

Calla prudko odsunula stoličku. „Potrebujem ďalší drink.“

Jimi súhlasne zahmkala. „Ak je to naozaj koniec sveta, tak si dám aj ja.“

Kým ostatní odišli od stola, Maura zostala a hľadela na Artemusovu otrávenú vetvu a na chlapa, ktorý sa hrbil za ňou. Tajomní muži z podivných lesíkov už neboli jej typ. No pamätala si, že Artemusa milovala. Ibaže ten Artemus už takmer neexistoval.

„Artemus?“ oslovila ho nežne.

Hľadel do zeme.

Prstom sa mu dotkla brady. Strhol sa. Zdvihla mu hlavu, aby boli tvárou v tvár. Nikdy sa nesnažil vyplniť ticho slovami a nerobil to ani teraz. Vyzeral, že ak by to bolo na ňom, už nikdy neprehovorí.

Odkedy vyliezli z jaskyne, Maura sa ho ani raz nespýtala, čo sa dialo po tom, ako pred rokmi zmizol. No teraz sa spýtala: „Čo sa s tebou stalo? Čo z teba urobilo toto?“

Zatvoril oči.

DVA

„Kde, dopekla, je Ronan?“ spýtal sa Gansey v ozvene slov, ktoré vyslovili tisíce ľudí, odkedy ľudstvo nadobudlo dar reči. Keď vyšiel von z laboratórneho krídla, pohodil hlavou dozadu, akoby Ronan Lynch – pán snov, bitkár, záškolák – poletoval kdesi v oblakoch. Nepoletoval. Modrú šíravu nad kampusom v Aglionby ticho križovali iba lietadlá. Z druhej strany železného plota sa ozýval hluk produktívneho henriettskeho popoludnia. Na tejto strane plota bolo počuť neproduktívny popoludňajší krik aglionbyských tínedžerov. „Bol na informatike?“

Adam Parrish – mág a hádanka, študent a logik, muž a chlapec – si prehodil svoju ambiciózne naloženú tašku na druhú plece. Nevidel dôvod, prečo by si mal Gansey myslieť, že sa Ronan čo i len priblížil ku kampusu. Po týždni plnom magických jaskýň a záhadných spáčov musel Adam pozbierať všetku silu vôle, aby sa sústredil na Aglionby, a to bol najmotivovanejším študentom široko-ďaleko. Na druhej strane, Ronan sa iba zriedka ukázal na latinčine a teraz, keď boli všetci študenti latiny hanebne preložený na francúzštinu, čo mu zostávalo?

„Bol?“ zopakoval Gansey.

„Myslel som, že je to rečnícka otázka.“

Gansey zúrili približne rovnako dlho, ako trvalo zablúdenému motýľovi prefrknúť popri nich v jesennom vetre. „Ani sa len nesnaží.“